

נספח: הצעת מהלך לשיעור על פורים קטן

מבוסס על לקו"ש חכ"ו פורים קטן (והתוועדות המקור לשיחה זו)

חלק א': גדר "שמחה בטהרה"

- א. שו"ע אורח חיים יש בו תרצ"ז סימנים. נערכו לפי סדר היום. ואחר כך הלכות שבת, חגים - פסח שבועות תשרי חנוכה ופורים. ומסתיים עם סימן תרצ"ז, שענינו שנה שיש בה שני חודשי אדר.
- ב. בפשטות הסיבה שהשו"ע מסיים עם הלכות אדר ראשון ופורים קטן הוא פשוט - כי זה סדר השנה.
- ג. אמנם, היות והכל מדויק ובהשגחה פרטית ובכוונה מדויקת, אז בטח יש בזה ענין יותר עמוק שחלק "אורח חיים" בשו"ע מסתיים דווקא בהלכה זו.
- ד. והנה, בהלכה האחרונה מדובר על דיני פורים קטן שאסור בהספד ותענית.
- ה. הרמ"א מוסיף בהגהה, על ענין ומנהגי **המשתה** של פורים קטן. ומסיים "**וטוב לב משתה תמיד**", ובזה מסיים את החלק של שו"ע אורח חיים.
- ו. המפרשים מציינים שבתחילת השו"ע הרמ"א גם מתחיל עם הגהה "**שויתי ה' לנגדי תמיד**", ורמז יש כאן שמתחיל וגומר עם **תמיד**, על דרך הקרבנות בבית המקדש. שהקרבן הראשון והאחרון של היום ה' קרבן התמיד.

ז. היינו שכל היום תמיד, עלינו להיות חדורים עם שני הענינים האלו - הן יראת ה' (כהתחלת השו"ע) והן שמחה (כמובא בסוף השו"ע).

ח. הרבי שואל: למה ענין השמחה, שהוא הכי חשוב לסדר היום, לא נכתב בתחילת השולחן ערוך? וגם אם לא הובא בתחילתו - למה חיכו עד **הסוף**?

ט. הרבי מסביר שלא מדובר כאן בשמחה של עבודת ה', שזה אכן חייבים במשך כל היום ומתחילת היום.

כאן מדובר **בשמחה טבעית הנרגשת אצל כל יהודי מעצם היותו יהודי ומחובר אל ה' באופן תמידי**. וזה מתבטא אחרי העבודה (אחרי היום, אחרי שקיים את המצוה, אחרי שעשה את רצון ה').

מדובר **בשמחה פנימית, שמחה בטהרה**, ולכן הרמ"א מביא פסוק זה ("וטוב לב גו'") **בסיום** השו"ע.

י. ההוראה והמסר עבורנו פשוטים: כל יהודי, אחרי שעושה דבר טוב - לדוגמא: אחרי שלומד רמב"ם, אחרי שעושה מבצעים וכו' - נדלקת אצלו שמחה פנימית על שזכה להיות יהודי ולקיים רצון ה'.

חלק ב': הקשר עם פורים קטן

יא. יש לעיין בדברי הרמ"א. דהנה הוא כותב בקשר למשתה בפורים קטן שיש מחמירים לעשות משתה. **ואין נוהגין**. וממשיך שמכל מקום **ירבה קצת בסעודה**... וטוב לב משתה תמיד.

יב. נשאלת השאלה. הרמ"א הרי כותב שלא נוהגים, ולאידך מיד נראה שמעודד להרבות... ועוד מוסיף טוב לב משתה תמיד.

הביאור בזה יובן בהקדים:

יג. הנה במצוות בכלל יש שלשה דרגות: (1) מדאורייתא (2) מדרבנן (3) מנהג.

יד. וכן בענין השמחה: שמחת חג הסוכות היא מן התורה, שמחת בית השואבה הוא מדרבנן. וההקפות הם מנהג.

טו. רואים לפועל, שבעניני **מנהג** - השמחה היא יותר חזקה מאשר במצוות דרבנן, ובמצוות דרבנן השמחה גדולה יותר מדברי תורה. (והרבי מבאר בשיחה הטעם לכך).

טז. היינו שבכל התורה ומצוות יש ג' דרגות.

בעיקרון, השמחה של סוכות מספיקה להשפיע שמחה לכל השנה, ולא היו צריכים פורים. אלא שכשגלינו מארצנו ונמצאים אנו בהעלם והסתר חייבים להחדיר את השמחה בימי החול. לכן נותן לנו הקב"ה שמחת פורים שחלה בימות החול...

יז. וזה **החידוש של פורים קטן: דרגא רביעית!**

יח. מצד אחד זה **לא** דרגא ג' - היינו שאינו מנהג. ואינו גם מצווה דרבנן או דאורייתא. והכוונה היא **שזה פשוט למעלה ממנהג** - זוהי דרגא רביעית בשמחה!

יט. בדרגא רביעית זו - השמחה באה מהיהודי. יהודי **מעצמו** חוגג. יהודי **מעצמו** שמח [על כך שהוא יהודי]. יהודי מעצמו שמח אחרי עשייתו מצוה. זוהי **שמחה בטהרה**.

ושמחה זו נחגגת **ביום של חול ממש**, ביום בו מותר לעבוד וכו', וגם אין בו הגבלות ועיסוקים של מצוות החג הפורים מגילה וכו'. אלא **כל היום פנוי לשמחה!**

כ. **לסיכום:**

- כל חג יש בו כח להשפיע מעלת החג (שמחה, קבלת עול, תשובה) על שנה שלמה.
- לפורים קטן יש בו כח השפעה על ג' **שנים**... (עד לשנה המעוברת הבאה), היינו שכח השפעתו חזק יותר מאשר בשאר החגים!
- הוא יום חול ממש. וכל ענינו שמחה. ודווקא שמחה טהורה - ללא שום מוטיב וטעם נלווה.
- לכן שמחה זו היא ההכנה לשמחה של לעתיד לבוא (כמובא במגן אברהם), שאז תהיה "שמחת עולם על ראשם" - **שמחה תמידית ועצמית!**
- הדרך להגיע לשמחת הגאולה הוא על ידי ההוספה בשמחה בזמן הגלות ובאופן של מעלין בקודש, להוסיף תמיד ב"**טוב לב משתה תמיד!**"